

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»**

**ЗАГАЛЬНА КОРОТКОСТРОКОВА ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

«ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ»

Шифр програми: ЗК/2024/003

Рік запровадження програми: 2024

Програму затверджено:

Вченою радою Центрального інституту післядипломної освіти від 09 квітня 2024р.,
протокол № 4, вченою радою ДЗВО «Університет менеджменту освіти» від 24 квітня
2024 р., протокол № 6.

Програму погоджено: наказ НАДС № 107-24 від «11» листопада 2024р.

ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація	
Назва програми	Забезпечення прав та інтересів осіб з інвалідністю
Шифр програми	ЗК/2024/003
Тип програми за змістом	Загальна короткострокова програма
Форма навчання	Очна, дистанційна
Цільова група	Державні службовці, які займають посади державної служби категорії «В»
Передумови навчання за програмою	–
Найменування замовника освітніх послуг у сфері професійного навчання за програмою	–
Найменування партнера (партнерів) програми	–
Обсяг програми	1 кредит ЄКТС
Тривалість програми та організація навчання	Навчання триває 5 днів
Мова(и) викладання	Українська
Напрямок(и) підвищення кваліфікації, який (які) охоплює програма	Забезпечення прав та інтересів осіб з інвалідністю, вивчення положень Конвенції про права осіб з інвалідністю, питання універсального дизайну і доступності
Перелік професійних компетентностей, на підвищення рівня яких спрямовано програму	Професійні знання положень Конвенції про права осіб з інвалідністю, національного законодавства щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю, питань універсального дизайну і доступності. Виконання на високому рівні поставлених завдань. Командна робота та взаємодія.
Укладачі програми:	<i>Рябова Зоя Вікторівна</i> , доктор педагогічних, професор, магістр соціальної роботи, завідувач кафедри менеджменту освіти ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти», e-mail: ryabova69@uem.edu.ua <i>Козенко Роман Володимирович</i> , кандидат наук з державного управління, доцент кафедри менеджменту освіти ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти», e-mail: rvk.9472@uem.edu.ua <i>Баранцова Тетяна Вікторівна</i> , урядова уповноважена з прав осіб з інвалідністю, аспірантка кафедри менеджменту освіти ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти», e-mail: ami-cxid@ukr.net

2. Загальна мета	
Підвищення рівня професійної компетентності учасників професійного навчання щодо знання Конвенції про права осіб з інвалідністю, національного законодавства щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю, питань універсального дизайну і доступності, ефективного вирішення питань забезпечення прав та інтересів осіб з інвалідністю в умовах воєнного часу та повоєнного відновлення.	
3. Очікувані результати навчання	
За результатами навчання учасники професійного навчання повинні демонструвати:	
знання	основ соціальної та правової захищеності осіб з інвалідністю; про державну політику у сфері євроатлантичної інтеграції; інструментів взаємодії державного органу з громадськістю.
уміння	якісного виконання поставлених завдань щодо реалізації Конвенції про права осіб з інвалідністю; надавати пропозиції щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю, питань універсального дизайну і доступності, їх аргументувати та презентувати; вирішувати комплексні завдання ефективного вирішення питань забезпечення прав та інтересів осіб з інвалідністю в умовах воєнного часу та повоєнного відновлення;
навички	орієнтації на досягнення кінцевих результатів.
4. Викладання та навчання (методи навчання, форми проведення навчальних занять)	
Навчання проводиться в очному (дистанційному) форматі й передбачають такі форми: Інтерактивні лекції, тренінги, тематичні дискусії, індивідуальні та групові вирішення завдань, розв'язання ситуаційних завдань, case-study. Передбачається самостійне опрацювання обов'язкових джерел, як нормативних так і науково-методичних, інших матеріалів, тестування.	
5. Ресурсне забезпечення дистанційного навчання	
Назви вебплатформи, вебсайту, електронної системи навчання, через які здійснюватиметься таке навчання, посилання (всбадреса)	Навчання відбувається на платформах: УВУПО (http://uvu.org.ua); <u>корпоративний Zoom Meetings</u> ; <u>BigBlueButton</u> (https://bbb.uem.edu.ua/b) Доступ до е-кабінетів викладачів на платформах надається учасникам професійного навчання після реєстрації
Назва дистанційного етапу/модуля	Забезпечення прав та інтересів осіб з інвалідністю
6. Оцінювання і форми поточного, підсумкового контролю	
Складові оцінювання та їх питома вага у підсумковій оцінці (%)	За дистанційною формою: відвідування занять – 30%; підсумковий контроль – 70 %. За очною формою: відвідування занять – 30 %; підсумковий контроль – 70 %. Документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником професійного навчання не менше ніж 75%, обрахованих з урахуванням питомої ваги кожної зі складових оцінювання та за умови успішного проходження підсумкового контролю.
Форма підсумкового контролю	Тестування

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ
(для очної форми навчання)

Назва теми	Кількість годин			
	загальна кількість годин/ кредитів ЄКТС	у тому числі:		
		аудиторні заняття	дистанційні заняття	самостійна робота
Тема 1. Загальні питання та правові аспекти публічного управління й місцевого самоврядування в Україні в умовах розвитку громадянського суспільства та впровадження в державі інклюзивної політики	6/0,2	5		1
Тема 2. Реалізація державної політики в сфері інклюзивної освіти.	6/0,2	5		1
Тема 3. Організація та державний супровід діяльності соціальних служб щодо забезпечення прав та інтересів людей з інвалідністю	3/0,1	2		1
Тема 4. Діджиталізація державного управління в сфері інклюзивної освіти	2/0,06	1		1
Тема 5. Психологічні аспекти забезпечення прав та інтересів людей з інвалідністю в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення	6/0,2	5		1
Тема 6. Кризовий менеджмент в діяльності державного службовця в умовах невизначеності	5/0,18	4		1
Підсумковий контроль результатів навчання (тестування)	2/0,06	2		
РАЗОМ	30/1	24		6

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ
(для дистанційної форми навчання)

Назва теми	Кількість годин			
	загальна кількість годин/ кредитів ЄКТС	у тому числі:		
		аудиторні заняття	дистанційні заняття	самостійна робота
Тема 1. Загальні питання та правові аспекти публічного управління й місцевого самоврядування в Україні в умовах розвитку громадянського суспільства та впровадження в державі інклюзивної політики	6/0,2		5	1
Тема 2. Реалізація державної політики в сфері інклюзивної освіти.	6/0,2		5	1
Тема 3. Організація та державний супровід діяльності соціальних служб щодо забезпечення прав та інтересів людей з інвалідністю	3/0,1		2	1
Тема 4. Діджиталізація державного управління в сфері інклюзивної освіти	2/0,06		1	1
Тема 5. Психологічні аспекти забезпечення прав та інтересів людей з інвалідністю в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення	6/0,2		5	1
Тема 6. Кризовий менеджмент в діяльності державного службовця в умовах невизначеності	5/0,18		4	1
Підсумковий контроль результатів навчання (тестування)	2/0,06		2	
РАЗОМ	30/1		24	6

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Загальні питання та правові аспекти державного управління й місцевого самоврядування в Україні в умовах розвитку громадянського суспільства та впровадження в державі інклюзивної політики

Державне управління й місцеве самоврядування в Україні в умовах розвитку громадянського суспільства та впровадження в державі інклюзивної політики. Сутність громадянського суспільства та його функції в сучасних умовах. Інклюзія як процес збільшення ступеня участі всіх громадян в соціумі, у тому числі людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (люди похилого віку, вагітні жінки, тощо). Напрями реалізації інклюзивної політики держави.

Нормативно-правове забезпечення та трансформація державного управління та місцевого самоврядування для забезпечення прав та інтересів людей з інвалідністю. Конвенція про права осіб з інвалідністю. Стратегія Ради Європи про права осіб з інвалідністю на 2017-2023 роки. Законодавчі акти, що гарантують виконання Конвенції та Стратегії.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: інтерактивні лекції, тренінги, тематичні дискусії, індивідуальні та групові вирішення завдань, розв'язання ситуаційних завдань.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

1. Розпорядження КМУ від 07 квітня 2021 р. № 285-р «Про затвердження Національного плану дій з реалізації Конвенції про права осіб з інвалідністю на період до 2025 року».

2. Програма виконання Національного плану дій з реалізації Конвенції про права осіб з інвалідністю на період до 2025 року.

3. Порадник щодо створення доступного середовища для осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення.

Тема 2. Реалізація державної політики в сфері інклюзивної освіти.

Інклюзивна освіта як пріоритетний напрям державної політики України у сфері освіти дітей з інвалідністю. Реалізація принципу доступності в діяльності закладу освіти (архітектурна доступність, інформаційна, транспортна, доступність освітніх послуг тощо). Методи та механізми державного управління щодо створення в закладах освіти безпечного освітнього середовища. Організація та зміст роботи закладу освіти зі спеціальними та інклюзивними класами (групами). Державна підтримка осіб з особливими освітніми потребами. Організація взаємодії команди фахівців щодо розробки індивідуальної програми розвитку особи з особливими освітніми потребами. Державний нагляд та контроль реалізації державної політики в сфері інклюзивної освіти.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: інтерактивні лекції, тренінги, тематичні дискусії, індивідуальні та групові вирішення завдань, розв'язання ситуаційних завдань.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

1. Терміни «інклюзія» та «інклюзивна освіта» в нормативних документах: ЗУ «Про освіту»; «Про повну загальну середню освіту»; «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»; «Конвенція про права осіб з інвалідністю»; «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні».

2. Об'єкт і предмет інклюзивної освіти.

3. Характеристика процесів інтеграції та адаптації.

Тема 3. Організація та державний супровід діяльності соціальних служб щодо забезпечення прав та інтересів людей з інвалідністю.

Зміст та нормативно-правове забезпечення діяльності соціальних служб щодо забезпечення прав та інтересів людей з інвалідністю. Загальна характеристика соціальних інституцій та соціальні інституції в системі освіти. Перелік соціальних інституцій різних міністерств держави. Завдання та функції центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Організація процесу надання доступних і якісних соціальних послуг з питань забезпечення прав та інтересів людей з інвалідністю. Менеджмент соціальної роботи. Державний супровід діяльності соціальних служб щодо забезпечення прав та інтересів людей з інвалідністю.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: інтерактивні лекції, тренінги, тематичні дискусії, індивідуальні та групові вирішення завдань, розв'язання ситуаційних завдань.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

1. Демократичні процеси в розвитку системи освіти.
2. Терміни «державоцентристська» та «дитиноцентристська» освітня система.
3. Інклюзивна освіта як найбільш інноваційний рух в освіті 20-го сторіччя.

Тема 4. Діджиталізація державного управління в сфері інклюзивної освіти.

Державна політика у сфері цифровізації, цифрового розвитку, цифрової економіки, цифрових інновацій, електронного урядування та електронної демократії, розвитку інформаційного суспільства, інформатизації. Загальні питання розвитку інформаційної сфери та діджиталізації державних послуг. Крайні практики, український та міжнародний досвід впровадження ІТ-платформ для забезпечення доступності до державних послуг. Діджиталізація управління HR-процесами державного управління в сфері інклюзивної освіти.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: інтерактивні лекції, тренінги, тематичні дискусії, індивідуальні та групові вирішення завдань, розв'язання ситуаційних завдань

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

1. Діджиталізація інклюзивного закладу освіти.
2. E-Learning для реалізації освітніх потреб людей з інвалідністю.

Тема 5. Психологічні аспекти забезпечення прав та інтересів людей з інвалідністю.

Психологічні аспекти забезпечення прав та інтересів людей з інвалідністю. Сутність та зміст психолого-педагогічного супроводження дітей з особливими освітніми потребами працівниками психологічної служби (практичними психологами, соціальними педагогами). Організація та проведення корекційно-розвиткової роботи у вигляді корекційно-розвиткових занять за напрямками відповідно до індивідуальних особливостей учня.

Психологічна підтримка людей з інвалідністю в умовах воєнного часу та повоєнного відновлення. Допомога людям з інвалідністю в шоківих станах та тривожним станом. Поради як самостійно подолати кризові стани. Як знайти для цього ресурс.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: інтерактивні лекції, тренінги, тематичні дискусії, індивідуальні та групові вирішення завдань, розв'язання ситуаційних завдань

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

1. Нормативно-правові документи, які забезпечують корекційно-реабілітаційну допомогу дітям з особливими потребами в Україні.
2. Основні завдання соціально-педагогічного супроводу.

Тема 5. Кризовий менеджмент в освіті як відповідь на виклики сьогодення.

Сутність та технології кризового менеджменту. Характеристика та управління ризиками. Використання методів кризового менеджменту в професійній діяльності державного службовця зокрема під час забезпечення прав та інтересів людей з інвалідністю. Проекти як інструмент реалізації завдань стратегії державного органу. Етапи реалізації проекту: ініціація, планування, контроль виконання проекту, управління проектними ризиками та змінами, звітність і закриття проекту, оцінка його ефективності. Менеджмент проектної діяльності закладу освіти з питань надання якісних та доступних освітніх послуг

особам з інвалідністю.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: інтерактивні лекції, тренінги, тематичні дискусії, індивідуальні та групові вирішення завдань, розв'язання ситуаційних завдань

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

1. Контроль і аналіз кризової ситуації.
2. Організація центру управління кризою.
3. Технологічна схема виходу з кризи (покращення ділового клімату).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою. Складові оцінювання та їх питома вага у підсумковій оцінці результатів навчання є такі: 30% оцінки складає відвідування занять (очно або дистанційно); 70% оцінки – підсумковий контроль (тестування).

За умов успішного проходження підсумкового контролю та виконання програми в обсязі не менше 75 % учасники професійного навчання отримують документи про підвищення кваліфікації.

Шкала підсумкового оцінювання

Оцінка		Кількість балів	Кількість балів за складовими оцінювання		Загальний результат підсумкового оцінювання
ECTS	за національною шкалою		відвідування занять	підсумковий контроль	
A	відмінно	97-100	29-30	69-70	зараховано
B	дуже добре	90-96	27-28	64-68	
C	добре	80-89	22-26	59-63	
D	достатньо	75-79	20-21	55-58	
E - F	задовільно – не задовільно	74 і менше	19 і менше	54 і менше	не зараховано

ЛІТЕРАТУРА, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ОБОВ'ЯЗКОВІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ.

Література та інші інформаційні ресурси

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод та Європейський суд з прав людини. Режим доступу: <https://minjust.gov.ua/m/konventsija-pro-zahist-prav-ljudini-i-osnovopolojnih-svobod-ta-evropeyskiv-sud-z-prav-ljudini>

2. Що таке доступність та як вона забезпечується. Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3085100-rivnist-ta-inkluzivnist-ak-dim-buduvatime-dostupnist-i-zahisatime-prava-malomobilnih-grup.html>

3. Фокус на благополуччя: п'ять порад стійкості від американської травмотерапевтики. Режим доступу: <https://nus.org.ua/articles/fokus-na-blagopoluchchya-p-vat-porad-stijkosti-vid-amerykanskoji-travmoterapevtky/>

4. Що з інклюзивною освітою в Україні під час війни. Режим доступу: <https://nus.org.ua/articles/shho-z-inkluzyvnoyu-osvitoyu-v-ukravini-pid-chas-vijny/>

Перелік нормативно-правових актів

1. ЄВРОПЕЙСЬКА КОНВЕНЦІЯ З ПРАВ ЛЮДИНИ. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

2. Європейська Конвенція про захист прав людини. Спрощена версія вибраних статей. Режим доступу: <https://www.coe.int/uk/web/compass/european-convention-on-human-rights>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 08.03.2022 року № 225 «Деякі питання порядку проведення медико-соціальної експертизи на період дії воєнного стану на території України». Режим доступу: <https://tinyurl.com/2kkd42fw>
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 березня 2022 року № 323 «Деякі питання користування пільгами з оподаткування для підприємств та організацій громадських об'єднань осіб з інвалідністю в умовах воєнного стану на території України». Режим доступу: <https://tinyurl.com/2j5oqwlb>
5. Наказ МОН від 02 листопада 2021 року № 620 «Про затвердження Змін до Порядку взаємодії Міністерства соціальної політики України та Фонду соціального захисту інвалідів із забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших осіб технічними та іншими засобами реабілітації». Режим доступу: <https://tinyurl.com/2h8e8m5w>.